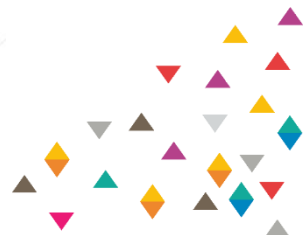

ÅL KOMMUNE

Årsplan for Torpo barnehage 2024-2025

 HALLINGDAL

Innhald	
1.0 INNLEIING	3
2.0 VERDIGRUNNLAG	4
2.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	4
2.2 Torpo barnehage	5
3.0 FORMÅL OG INNHALD	6
3.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	7
3.2 Torpo barnehage	7
4.0 ARBEIDSMÅTAR OG PROGRESJON	9
4.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	9
4.2 Torpo barnehage	9
5.0 BARNES MEDVERKNAD	11
5.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	11
5.2 Torpo barnehage	11
6.0 Utviklingsområde.....	12
6.1. Oppvekstsektoren i Ål kommune	12
6.2 Torpo barnehage	13
7.0 SAMARBEID	15
7.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	15
7.2 Torpo barnehage	15
8.0 OVERGANG	17
8.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	17
8.2 Torpo barnehage	17
9.0 PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ	18
9.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	18
9.2 Torpo barnehage	18
10.0 VURDERING	19
10.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	19
10.2 Torpo barnehage	19
11.0 TRAFIKKTRYGGLEIK.....	20
11.1 Oppvekstsektoren i Ål Kommune	20
11.2 Torpo barnehage	20
12.0 BÆREKRAFT	21
12.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	21
12.2 Torpo barnehage	21

Lov om
barnehage

Rammepl
an for
barnehage
ns innhald
og
oppgåver

Betre
læring i
Ål,
2022-
2025

Årsplan

Lokale
planar

1.0 INNLEIING

Ål kommune ynskjer at barn og føresette i dei kommunale barnehagane skal oppleve å møte ein felles kvalitet på det pedagogiske arbeidet i barnehagane. Det er utarbeidd felles årsplan med ein generell del og ei konkretisering av den enkelte barnehages pedagogiske arbeid.

Ny rammeplan for barnehagens innhald og oppgåver vart satt i verk frå 1.august 2017 og er ein forskrift til barnehageloven. Årsplan skal synleggjere korleis barnehagen omset føringane frå rammeplanen og oppvekstsektoren sitt styringsdokument til pedagogisk praksis. Figuren til høgre viser samanhengen.

Årsplan skal ha fleire funksjonar:

- Arbeidsreiskap for personalet for å styre barnehagen i ein bevisst pedagogisk retning
- Eit utgangspunkt for at føresette skal ha høve til å påverke innhaldet i barnehagen
- Grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen
- Informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eigar, politikarane, kommunen, barnehagens samarbeidspartar og andre interesserte

2.0 VERDIGRUNNLAG

Verdigrunnlaget til barnehagen skal formidlast, praktiserast og opplevast i alle delar av det pedagogiske arbeidet i barnehagen. (...) Å møte individet sitt behov for omsorg, tryggleik, tilhøyrse og anerkjenning og sikre at barna får ta del i og medverke i fellesskapet, er viktige verdiar som skal speglast i barnehagen. Barnehagen skal fremje demokrati, mangfald og gjensidig respekt, likestilling, berekraftig utvikling, livsmeistring og helse. (Rammeplan 2017, s. 7).

2.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

I oppvekstsektoren i Ål er *Betre læring* et styringsdokument der visjonen er: *Alle som veks opp i Ål skal bli flygedyktige og rotfaste.*

Hovudmål: *I eit inkluderande oppvekstmiljø der alle ser og blir sett, får kvar enkelt kraft til å meistre eigne liv.* Vidare har vi to kvalitetsmål:

Tett og tidleg på - I Ål kommune skal satsinga på tidleg og tverrfagleg innsats bidra til at alle elevane som går ut av ungdomsskulen fullfører vidaregåande løp. Støtte og hjelp på eit tidleg tidspunkt når barn og unge trenger det, og førebyggjande tiltak skal prioriterast.

Læringsutbytte - Tilsette legg vekt på å stimulere og synleggjere ressursane til alle barn, unge og vaksne. Me må i fellesskap støtte opp om barn og unge sin kompetanse i å lære, motivere dei og hjelpe dei til å utvikle strategiar for å handtere utfordringar, evaluere seg sjølv, utvikle forståing for at læring krev innsats og uthald, slik at dei etter kvart kan utvikle haldningar og forventningar om at «Eg kan lære meir!»

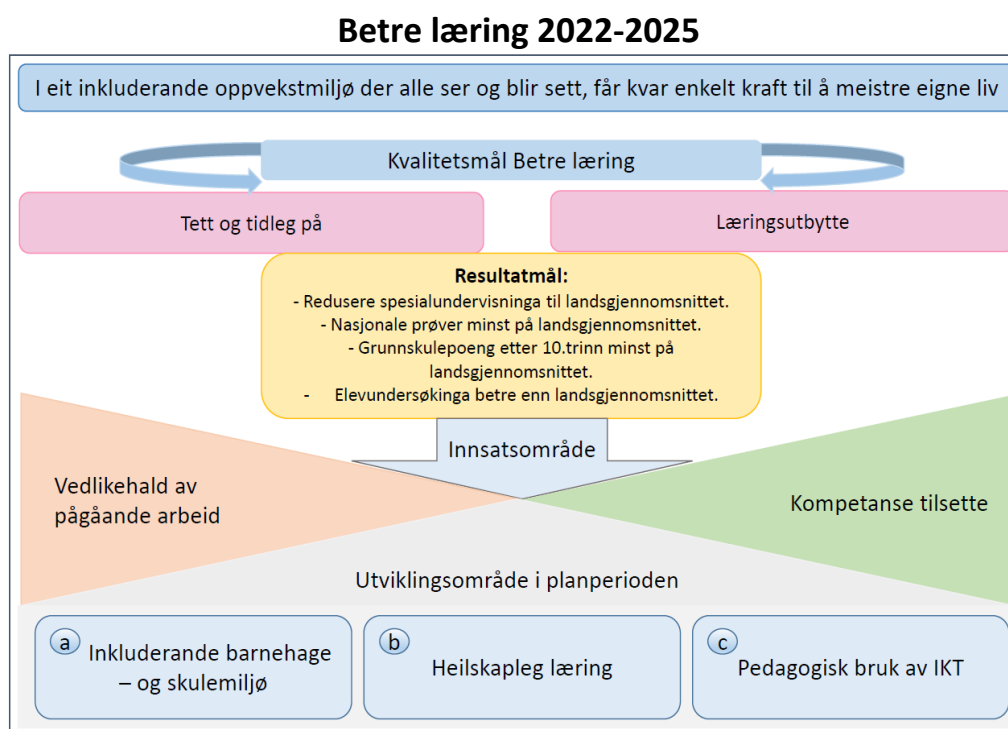

Fig.1: Mål og utviklingsområder i Betre læring vist som ein modell.

2.2 Torpo barnehage

I Torpo barnehage har me utarbeidd ei pedagogisk ramme som er vår konkretisering av verdigrunnlaget.

Alt må sjåast i samanheng i kvardagen – i leik og aktivitetar, i det frie og i det styrte.

Visjonen er vår ledestjerne. Den strekkjer me oss etter

Pedagogisk grunnsyn og menneskesyn er grunnmuren. Kunnskap, verdiar og haldningar styrer korleis me vaksne samhandlar med kvarandre og barna. Dette har innverknad på kva arbeidsmetodar me nyttar og det pedagogiske innhaldet i barnehagen.

Arbeidsmåtar og progresjon er korleis me vaksne vel at barna skal nærme seg innhaldet i barnehagekvardagen kva, korleis og kvifor er fundament i god planlegging og slik sikrer utvikling.

PEDAGOGISK RAMME FOR TORPO BARNEHAGE

Du og eg - saman om noko!

1, Verdigrunnlag

- Møte kvarandre med interesse, varme og respekt. Anerkjenne vår ulikskap og bli verdsett for den me er.
- Vektlegge mangfald og medverknad og skape kvardagar fylt med glede og godt humør i eit aldersblanda fellesskap

2. Pedagogikk:

- Er plan og praksis ein raud tråd i pedagogisk arbeid med fagområda, prosjekter og utviklingsarbeid.
- Ser me leik som den viktigaste aktivitet og læringsarena.
- Barna skal bli høyrde og sett slik at dei kan medverke i barnehagekvardagen
- Vil me være den autoritative vaksne som er trygg og varm og gjev barna tydelege og gode rammer.

3. Arbeidsmåtar:

- Tilsette som «går foran, ved sida av, og bak» i leik og omsorg.
- Tilsette som syner interesse og engasjement i planlagt og spontan leik og aktivitet.
- Tilsette som organiserer -planlegger -og gjennomfører det pedagogiske innhaldet i barnehagen.

Du kan lese meir om Arbeidsmåtar og progresjon i kap.4

3.0 FORMÅL OG INNHOLD

Innhaldet i barnehagen skal vere allsidig, variert og tilpassa enkeltbarnet og barnegruppa. I barnehagen skal barna få leike og utfalde skaparglede, undring og utforskartrøng. Ein skal sjå arbeidet med omsorg, danning, leik, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk i samanheng og samla bidra til den allsidige utviklinga til barna. (...) Barnehagen skal vere ein kulturarena der barna er medskaparar av sin eigen kultur i ein atmosfære prega av humor og glede. (Rammeplan 2017, s.19).

Omsorg	Leik
Omsorg er ein føresetnad for at barna skal vera trygge og trivast og for at dei skal utvikle empati og nestekjærleik. Barna skal oppleve at dei blir sett, forstått og respektert, og at dei får den hjelpa og støtta som dei har behov for. Det skal leggjast til rette for omsorgsfulle relasjonar mellom barn-barn og barn-vaksen	Leiken ute og inne skal ha ein sentral plass i barnehagen og eigenverdien til leiken skal anerkjennast. Barnehagen skal gi gode vilkår for leik, vennskap og barna sin kultur. Leiken skal vera ein arena for utvikling og læring og for sosial og språkleg samhandling.
Danning	Læring
Barnehagen skal fremje samhald og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlingar skal verdsetjast og følgast opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.	Barna skal få bruke heile kroppen og alle sansar i læringsprosessane sine. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i eiga og andre si læring i eit stimulerande miljø.
Vennskap og fellesskap	Kommunikasjon og språk
Sosial kompetanse er ein føresetnad for å fungere godt saman med andre og omfattar ferdigheiter, kunnskapar og haldningar som blir utvikla gjennom sosialt samspel. Sjølvkjensla til barna skal støttast, samtidig som barna får hjelp til å meistre balansen mellom å dekkje sine egne behov ta omsyn til andre sine behov.	Barnehagen skal vera bevisst på at kommunikasjon og språk påverkar og blir påverka av alle sider ved barnet si utvikling. Gjennom dialog og samspel skal barna støttast i å kommunisere, medverke, lytte, forstå og skape mening. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagekvardagen.

3.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

Ål kommune er ei nynorsk kommune

- Barna i barnehagen skal bli kjent med nynorsk i muntleg og skriftleg form
- Barna får erfaring og kjennskap til hallingdialekta, andre dialekter og det språklege mangfaldet i den einskilde barnehage
- Dei føresette får informasjon om at barna vil møte nynorsk som hovudmål i skula. Og at alle elevar i norsk skule skal lære seg to skriftspråk (nynorsk og bokmål)
- Barnehagen fylgjer retningslinene i "målbruksplan for Ål kommune".

3.2 Torpo barnehage

I Torpo barnehage arbeider me etter rammeplan og kommunale føringar.

Rammeplan for barnehagar seier at barnehagen skal sjå alle desse omgrepa under ett. Dei har lik verdi, men kan i periodar bli vekta ulikt. Dei er vevd saman. I Torpo er me fleire vaksne med ulike verdier og kunnskap. Den enkelte vaksne vektlegg dette utifrå si forståing. Erfaring og refleksjon er ein kontinuerlig prosess for å utvikle Torpo barnehage. Danning skjer i fellesskap med andre også for vaksne.

Kvardagen i barnehagen inneheld alle desse områda. **Språk** er viktig for å kunne bli forstått, og kunne samhandle slik at vennskap oppstår. **Omsorg** for tryggleik og lyst til å leike.

Leik og læring foregår når det grunnleggande er på plass.

Omsorg	Leik
<u>Slik gjer med det i Torpo:</u> Sjå det enkelte barn. Dekke grunnleggjande behov, som mat, søvn og bleieskift. Tid til å leike og få delta i ulike grupper gjennom året. <u>Slik vil me vere som vaksne:</u> Være den trygge basen. Sjå både enkelt barn sitt behov i samanheng med gruppa og ta gode val. Vere ein god rollemodell. Skape humor og glede.	<u>Slik gjer med det i Torpo:</u> Gi dagleg tid for barn sin frie leik der vaksne er deltakande støtte. Tilby ulike former for materialer å leike med Utforme barnehagen sine rom slik at dei inspirere til leik, språkleg utvikling og samhandling. Øve på det sosiale, f. eks vente på tur, dele osv. <u>Slik vil me vere som vaksne:</u> Bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement – aleine eller saman. Bruke språket, og kommunisere godt med barna. Vaksne som har kunnskap og kan vurdere når det er lurt å være deltakande, trekke seg bort eller tilføre leiken noko nytt for å utvikle leiken. Være bevisst at det er mange former for leik.

Danning <u>Slik gjer med det i Torpo:</u> Skape meining i kvardagen til barna. Barna får delta i eit fellesskap og samarbeide med andre. La barn få uttale seg og bli tatt med i vurderingar. <u>Slik vil me vere som vaksne:</u> Være lydhør og spele på barna sin interesse. Raus overfor alle barn. Være autoritative vaksne. Reflektere saman med barna over det me opplever og ser rundt oss. Både gode og vonde opplevingar.	Læring <u>Slik gjer med det på Torpo:</u> Barna er aktive i læringsprosessar Erfarer, og leiker seg til ny forståelse og kunnskap. Skape felles erfaringar. <u>Slik vil me vere som vaksne:</u> Anerkjenne barna sin nysgjerrighet og kreativitet. Observere, støtte og delta i leiken og gjere den meir verdifull, på barna sine premisser. Ha god balanse mellom styrte og frie aktivitetar.
Vennskap og fellesskap <u>Slik gjer med det i Torpo:</u> Styrke sjølvkjensla til barnet. Samstundes: hjelp til å mestre eigne behov, og omsyn til andre. Vere ein viktig del av eit fellesskap. Ha fokus på lek, mangfald og inkludering. <u>Slik vil me vere som vaksne:</u> Deltakande i barna sin kvardag. Vaksne observerer leiken og samhandling mellom barna og støtter og reflektere saman med dei for å skape best muleg trivsel. Organisere i ulike grupper for å inkludere og oppmuntre til nye relasjonar.	Kommunikasjon og språk <u>Slik gjer med det på Torpo:</u> Setje ord på situasjonar og kjensler. Bruke språket aktivt i lag med barna. Sette ord på det me ser, gjer og opplever. La barna få snakke. Tilføre nye omgrep, og gje det innhald. Høgtlesing, rim og regler. <u>Slik vil me vere som vaksne:</u> Vere ein god språkmodell, og snakke i daglege situasjonar. Legge til rette for den gode samtalen/dialog. Vere nær barna.

Me viser til den pedagogiske ramma i kapittel 2. pedagogikk.

Torpo barnehage har i mange år vektlagt lek som ein viktig læringsarena. Inspirert av Birgitta Knutsdotter Olofsson innførte barnehagen tre leikreglar som framleis er gjeldande:

*gje mykje tid til lek *ikkje forstyrre lek *delta ofte i lek.

I tillegg er me svært oppteken av den tilsette som ein aktiv deltakar i leiken. Me seier at dei tilsette må kunne *gå framom, *gå ved sida, *gå bak – alt etter kva behov barnet har.

Dei tilsette etterstreber ein autoritativ vaksenstil – som inneber gode relasjonar og tydelege rammer.

Medviten vaksenrolla innfrir ein lettare dei nye lovkrava som er skissert i kapittel 9.2 Ved å være nær barna er det enklare å systematisk følgje med og fange opp, for å sikre at alle har ein trygg barnehagekvardag.

Rammeplanen seier at «leiken skal ha ein sentral plass i barnehagen, og eigenverdien til leiken skal anerkjennast». Dette synet på lek deler me i Torpo barnehage. Difor er alle former for lek viktig. Funksjonslek, Konstruksjonslek og Rollelek.

Leik er både innhald, metode og arbeidsform, og den pedagogiske verksemda vil veksle mellom korleis dette blir nytta.

På liten avdeling er mykje av leiken kroppsleg, dei sitter gjerne ved sida av kvarandre, hermer, putter ting oppi og tømmer ut, frakter frå ein stad til ein annan. Etter kvart kjem interessa for å sette saman og bygge, og vidareføre dette inn i rolleleiken.

På stor avdeling leikar barna ut sine erfaringar og tankar i utviklande rollelek. Barna sine interesser vil vera det beste utgangspunkt for vidare meistring og læring. Me vaksne må gripe tak i og støtte/tilføre lek nye moment.

Leiken er også ein viktig arena for utvikling av gode relasjonar og medverke i kvardagen.

Rammeplanen har sju fagområder, som me skal arbeide med. Me bytter ut litteratur, skifter leiker og arbeidsmateriell ut i frå det me jobbar med. Dette gir barna ulike opplevingar, og ikkje berre på dei dagane det står spesielle aktivitetar på planen. I barnehagen jobbar me prosjektbasert og koplar fagområda på for å få ein raud tråd i arbeidet.

4.0 ARBEIDSMÅTAR OG PROGRESJON

Arbeidsmåtene skal vareta barna sitt behov for omsorg og lek, fremje læring og danning og gi barn høve til å medverke. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåtar, og arbeidsmåtene skal tilpassast til enkeltbarn, barnegruppa og lokalmiljøet.

(Rammeplan 2017, s. 43).

Progresjon i barnehagen inneber at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve framgang. (Rammeplan 2017, s. 44).

4.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

Oppvekstsektoren i Ål arbeider etter føringane i rammeplanen på dette området. Aksjonslæring er ein ny arbeidsmåte alle barnehagane har tatt i bruk. Det er læreprosessar der dei tilsette reflekterer over eigen praksis og prøver ut nye tiltak.

4.2 Torpo barnehage

Prosjektarbeid er ein viktig arbeidsmåte i Torpo barnehage. Å arbeide tverrfagleg er naturleg.

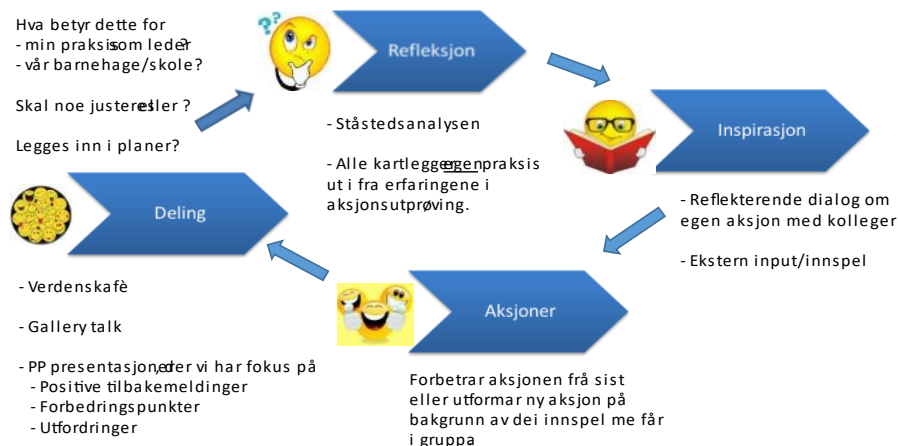
Å starte eit prosjekt vil på mange måtar vera som å starte ei reise der ein ikkje veit heilt kvar ein skal innom på vegen eller kvar ein endar. Dette fordi barna skal vera den drivande parten – forskarane - og dei tilsette skal vera medforskarar. Dette er ein svært spennande og givande måte å arbeide på. Barna arbeider med prosjekt i barnegruppene og ellers i kvardagen.

I prosjektarbeid oppnår me læring på mange plan. Konkret kunnskap om temaet som er i fokus, danning/sosial kompetanse og utvikling av læringsstrategiar.

Prosjektet for dette barnehageåret er «**Leikeglede**».

Me øver oss i aksjonslæring der vi alltid må spørje oss kva gi gjer, kvifor vi gjer det vi gjer, og korleis vi skal gjennomføre det.

Lærings- og analysesirkel til aksjonslæring

For å sikre varierte arbeidsmåtar må dei tilsette:

- Kunne variere mellom lek og vaksenstyrt lek i grupper
- Dele gruppa etter interesser og behov
- Være fleksible, ha endringskompetanse og arbeidsglede
- Lage vekeplanar for å sikre variasjon i kvardagen, samtidig som det er trygt og forutsigbart
- Observere og evaluere innhaldet for å sikre at barna blir varetatt.

Medverknad knytt opp mot lek og aktivitet i barnehagen. Me ynskjer å ha variasjon mellom lek, eigenvalde aktivitetar og aktivitetar med meir fastlagt innhald.

Bruk av barnemøte med påfølgande aktivitetar er ein måte å organisere på som gjer at både dei eigenvalde og dei meir styrte aktivitetane får plass.

Barnemøte inneheld tre områder som skal planleggast. Desse kan variere og endre seg frå haust - til vårsemesteret.

1. Tur/utelek/gymsal

2. Aktivitet og lek

3. Mat/Frukt

Dette barnehageåret er barnegruppa ei ung gruppe utan skulestartarar.

Dei tilsette finner løysingar som støtter barna sin medverknad.

Barnemøta har endra seg gjennom året. Deltaking gjennom bilete og samtale om kva eg liker å gjere i barnehagen. Kva mat eg liker og kvar det er kjekt å være på tur.

Målet er å gje barna høve til å planleggje, gjennomføre og evaluere prosessane. Det er også ein måte å få alle deltakande på. Me har samtalar omkring ynskjer og lytte til andre.

Ramme for veka:

Måndag	Tysdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Leik i fokus, båe avdelingar -prosjekt leikeglede -samling	Møtedag internt, -plantid for ped. - prosjekt Leikeglede	Grupper/aktivitet/ Fagområder/tema Samling Prosjekt leikeglede	Tur/Gymsal/matdag -prosjekt leikeglede Samling Prosjekt leikeglede	Barnemøte og medverknad i grupper Samling Prosjekt leikeglede

Progresjon i barnehagen. Det vert lagt til rette for at alle barn får varierte opplevingar på ulike område. Dei tilsette sin veremåte, korleis dei møter barna og deira interesser er viktig for god progresjon. I arbeid med prosjekt og fagområde blir innhaldet tilpassa alder og modning. I samarbeid med foreldra fylgjer me med på utviklinga til barnet. Både samtaler i kvardagen og foreldresamtaler er ein arena for dette.

For å sikre progresjon må dei tilsette:

- Observere barna og gjennomføre kartlegging i tillegg til barnesamtalar.
- Legge til rette for nye erfaringar
- Tilpasse aktivitetar og innhald som gjev utvikling
- Være fleksible og endre planer der det er naudsynt
- Kunne vurdere pedagogisk innhald, arbeidsmåtar, leiker, materialar og utforme det fysiske miljø.

5.0 BARNS MEDVERKNAD

Barnehagen skal sikre barna sin rett til medverknad ved å leggje til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for kva dei synest om den daglege verksemda i barnehagen. Barna skal få høve til å delta aktivt i planlegginga og vurderinga av verksemda. Barnehagen skal vere bevisst på dei ulike uttrykksformene til barna og leggje til rette for medverknad på måtar som er tilpassa alder, erfaringar, føresetnader og behov til barna. Ein skal vektleggje synspunkta til barna i samsvar med alder og modning. Barna skal ikkje få meir ansvar enn dei er rusta til å ta.
(Rammeplan 2017, s. 27).

5.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

Oppvekstsektoren i Ål arbeider etter føringane i rammeplanen på dette området.

5.2 Torpo barnehage

Barns medverknad har vore ein del av barnehagens pedagogiske grunnsyn i mange år. Me er opptekne av at barna får delta og medverke i mange prosessar, alt frå planlegging av aktivitetar og innhald, til gjennomføring og evaluering i etterkant. For dei yngste barna handlar medverknad mykje om at dei tilsette må tolke signala som barna gir.

Me arbeider med medverknad knytt opp mot barna sin kvardag. Me ynskjer å ha variasjon mellom leik, valgte aktivitetar av barnet sjølv, og aktivitetar med meir fastlagt innhald.

Bruk av barnemøte med påfølgande aktivitetar er ein måte å organisere på som gjer at både dei sjølvvalgte og dei meir styrte aktivitetane får plass.

For å sikre barna medverknad må dei tilsette:

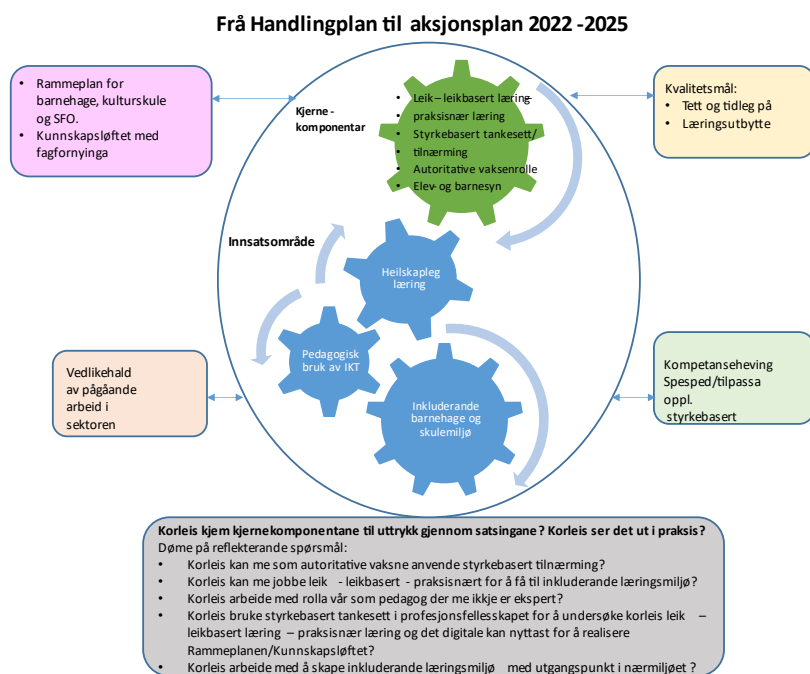
- Være tilsette som lytter og ser barna sine ynskjer
- Anerkjenne barna sine ynskjer.
- Sikre at alle barn får erfare at dei kan påverke eigen kvardag
- Endre planer når interessa til barna tek andre vegar

6.0 Utviklingsområde

Barnehagen er ein lærande organisasjon der heile personalet skal reflektere rundt faglege og etiske problemstillingar, oppdatere seg og vere tydelege rollemodellar. (Rammeplan 2017, s. 15).

6.1. Oppvekstsektoren i Ål kommune

Styringsdokumentet *Betre læring* har uttalte innsatsområder for planperioden. Utviklingsområda endrar seg i takt med nasjonale føringar og lokale behov.

Aksjonsplanen rammar inn utviklingsområda som er felles for barnehagane, men gir samtidig kvar enkelt eining rom for å reflektere, aksjonere og lære, ut i frå avdelinga sine behov. Kjernekomponentane leik, autoritative tilsette og styrkebasert tankesett skal prege våre utviklingsområder:

Inkluderande barnehage – og skulemiljø er eit nasjonalt læringsmiljøprosjekt, som Hallingdal – og Ål – byggjer vidare på, med tema førebygging, avdekking og handtering av utestenging, krenking og mobbing.

Ål kommune sin «Handlingsplan for bruk av digitale verktøy og arbeid med digital kompetanse i barnehagane 2021-2025» beskriv korleis barnehagane skal arbeide med **pedagogisk bruk av IKT**. Barnehagane skal nytte teknologi for å utforske naturen, skape undring og rom for kreativitet, jobbe med digital dømmekraft og utjamne forskjellar ved å gi alle barn grunnleggande digitale ferdigheiter.

6.2 Torpo barnehage

Kommunale satsingsområde

Inkluderande barnehage- og skulemiljø (IBS):

- Den autoritative vaksenrolla = varm og tydeleg – friske opp fagkunnskap, refleksjon over eigen praksis, og avdelinga sin praksis
- Styrker borna sin sosiale kompetanse og lære om ulike kjensler
- Styrkebasert tankesett – ha fokus på vaksne og barn sitt styrkespråk ved å ta i bruk verktøyet SMART oppvekst

Pedagogisk bruk av IKT:

- Tilsette skal ha kjennskap til innhaldet i den kommunale planen «Handlingsplan for bruk av digitale verktøy og arbeid med digital kompetanse i barnehagane»
- Tilsette skal få opplæring i bruk av ulike digitale verktøy slik at alle kjenner seg trygge på korleis nytte dette som pedagogisk verktøy i lag med borna
- IKT ansvarleg i barnehagen vår deltek på faste ikt-ressursgruppemøter, og deler ny kunnskap og refleksjon.

Pedagogisk analyse:

«Pedagogisk analyse» er eit verktøy for å beskrive og analysere ulike sider ved barnehagen sin pedagogiske praksis. Eit refleksjonsverktøy for å arbeide med tiltak og evaluering.

Det er felles kurs for oppvekstsektor på plandagen i november, og implementeres utover våren hos leiarar i oppvekst og PPT, og pedagogisk leiarar. Dette er ein del av kompetanseløftet i oppvekstsektor i Ål.

Hovudmål med å bruke pedagogiske analyse er å utvikle eit godt omsorgs- og læringsmiljø der det eksisterer formålstenelege vilkår for trivsel, læring og utvikling hos barna.

- utvikle kompetanse i å forstå samanheng mellom barna sin åtferd og handling, og ulike tilhøve i barnehagen sitt omsorgs- og læringsmiljø
- Det er eit mål at tilsette skal kunne ha kunnskap og ferdighet til å analysere utfordringar i eigen pedagogisk praksis

Leik og leikemiljøet vårt: prosjekt «Leikeglede»

Leikeglede i barnehagen – Ein felles veg til fantasi, kreativitet og glede

Leikeglede = leik + glede!

Målet med prosjektet er at barna i barnehagen skal kvar dag oppleve å være saman med nokon i fellesskap om noko. Gjennom felles opplevingar som styrker kjensla av tilhøyrse skal barna kjenne glede, nysgjerrighet og få mulighet til å utforske, erfare og lære.

Leikeglede skal kunne kjennes i heile barnehagen, både ute og inne. Barnehagen vil ha eit ekstra fokus på barnehagen sitt uterom. Her skal vi saman finne materialar som kan nyttas på fleire vis. Barna sjølv er medskaparar.

Gjennom «Leikeglede» ynskjer vi å støtte barnas utvikling ved å fremme fantasi, kreativitet og glede i leiken. Ved å vere vaksne som iaktar, følgjer og deltek i barnas initiativ, kan vi bidra til at dei kjenner på meistring og glede. Leik er ein viktig sosial aktivitet som gjer det mogeleg for barna å utforske og utvikle seg sjølv, samstundes som dei lærer om fellesskap og samhandling. Dette er erfaring som følgjer barna gjennom heile livet.

Me legg stor vekt på at barna skal få utfalde seg fritt i leik, og at vaksne er til stades på ein måte som støttar og styrker barna sine egne initiativ og tempo.

- Det fysiske leikemiljøet ute og inne (variasjon, utfordringar, skapande m.m.)
- Vaksne som er medviten si rolle og veremåte i leiken.
- Kurs og kompetanseheving på leik
- Kompetanseheving på fagområda i rammeplan
- Organisere -planlegge og gjennomføre

7.0 SAMARBEID

Samarbeidet mellom heimen og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldra og barnehagepersonalet har eit felles ansvar for at barnet skal trivast og utvikle seg. (Rammeplan 2017, s. 29). Styraren skal sikre at barnehagen har innarbeidd gode rutinar for å samarbeide med relevante institusjonar, slik som skulen, helsestasjonen, den pedagogisk-psykologiske tenesta og barnevernet. (Rammeplan 2017, s. 16).

7.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

Samarbeid mellom heimen og andre hjelpeinstansar er viktig i arbeidet for barnets beste. For å sikre samarbeid har Ål kommune desse føringane:

I «**Trygg oppvekst Ål**» nyttar ein på individnivå ein samhandlingsmodell kalla betre tverrfagleg innsats (BTI-modellen). Den sikrar heilskapleg og koordinert innsats mellom hjelpetenestene. Det er ein samhandlingsmodell for tilsette i sektoren og skisserer handlingskjeden når undring oppstår. Modellen sikrar at føresette blir tidleg involvert og at det alltid er ein som har ansvar for framdrift i saka.

I «**Nettverk for føresette**» målet er å styrke og trygge samarbeidet mellom føresette til beste for barn og unge. Nettverket skal vere ein møteplass der ein kan få ny kompetanse og dele erfaringar om daglegdagse og felles utfordringar knytt til aldersgruppa og rolla som føresett, og inngår i «Rutine for nettverk for føresette».

7.2 Torpo barnehage

Foreldra er våre viktigaste samarbeidspartnarar og skal vera involvert i både arbeid med eigne barn og barnehagedrifta. Me ynskjer ein open, god dialog med heimane, til barns beste.

Ei engasjert og aktiv foreldregruppe er positivt for barnehagen.

Barnehagen skal praktisere ei «open dør» slik at både partar kan ta opp saker.

Barnehagen har både formelle og uformelle møtepunkt med foreldra.

Samarbeid er jamn kontakt der me kan utveksle informasjon, og høve til å drøfte spørsmål knytt opp til barna sin trivsel og barnehagen si verksemd. Tryggleik og gjensidig respekt er fundament for å få eit godt samarbeid til barnas beste

For å skape eit godt samarbeid med føresette må dei tilsette:

- Vise interesse og merksemd ved å seie «hei» og signalisere at eg ser deg, når foreldre og barn kjem om morgonen.
- Informere i bringe - og hentesituasjon om barnet sin dag er eit gjensidig ansvar for tilsette og føresette
- Gje informasjon om det pedagogiske arbeidet gjennom årsplan, og t.d. månadsplan/anna plandokument.
- Visma App som gjensidig informasjonskanal for kvardagsting
- Gjennomføre foreldremøter og foreldresamtalar 1 g i halvåret.
- Informere i bringe - og hentesituasjon om barnet sin dag er eit gjensidig ansvar for tilsette og føresette.

FORELDRERÅD - FAU – SU:

Foreldreråd består av alle føresette i barnehagen.

FAU (Foreldrearbeidsutvalet) er bindeleddet mellom foreldregruppa og barnehagen. Dei skal fremje saker som gjelder barnehagedrifta og er gode støttespelarar under sosiale arrangement. Dei skal sikre samarbeid mellom heim og barnehage. FAU kan kalle inn til foreldrerådsmøte dersom dei ynskjer å drøfte saker med heile foreldregruppa dersom dei ynskjer t.d. å bringe saker vidare til SU.

Det sit fire foreldrerepresentantar i FAU.

SU (Samarbeidsutvalet) kan arbeide vidare med saker frå FAU. SU har beslutningsmyndighet. Det skal vera eit rådgjevande, samordnande og kontaktskapande organ. Samarbeidsutvalet tek avgjersler som berører heile barnehagen.

I SU sit to av foreldrerepresentantane frå FAU i tillegg til ein politisk representant og to tilsette + styrar som er sekretær.

FAU	SU
Sigurd Jordet, leiar	Arnstein Bleiktvedt - leiar
Arnstein Bleiktvedt, nestleiar	Sigurd Jordet, nestleiar
Ann Kristin Berglund Flatland 1.vara	Ingeborg S. Killingberg, tilsett
Lena Loftsgård 2.vara	Gro Anita Ødelien, tilsett
	Anders Lunden Herfoss, politisk/Sp
	Liv Tanche-larsen, styrar/sekretær

Samarbeid med andre instansar

Me arbeider med eit større fokus på det nære nettverket som kan gje støtte og hjelp, gjerne gjennom nettverksmøte/primærkontakar ved behov. Me nyttar hjelpeinstansar som finnes, der ein kan ha nytte av å søke kompetanse og rettleiing. Barnehagen kan samarbeide med Pedagogisk, psykologisk teneste (PPT) helsestasjon, psykisk helse, fysioterapeut (familiens hus.) og barnevern.

Me kan drøfte utfordringar knytt til barnegruppa eller enkeltbarn, sistnemnde med samtykke frå føresette. Me har primærkontaktar me kan nytte i alle hjelpeinstansar.

Det vert også gjennomført primærkontaktmøter etter behov og samarbeidsmøter med spesialinstansar dersom barnehagen har barn som får ekstra oppfølging.

Me samarbeider også med lokalmiljøet, Torpo skule, andre barnehagar og oppvekstkontoret i Ål kommune.

Primærkontaktane barnehageåret 2024-2025

PPT: Birgitta Oppsata

Helsestasjon: Odveig Varlid Lauritsen

Psykisk helse: Marit Lunden Tveit

Fysioterapeut: Live Slettemoen

8.0 OVERGANG

Barnehagen skal i samarbeid med foreldra og skulen legge til rette for at barnet kan få ein trygg og god start i barnehagen, overgang mellom avdelingar, overgang til skule og skulefritidsordning (SFO). (Rammeplan 2017, s. 33).

8.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

Det er utarbeidd "Overgangsplan for oppvekstsektoren i Ål kommune". Den inneheld mellom anna rutine ved overgang frå barnehage til barnehage og frå barnehage til barneskule. Sjå eigen plan på heimesida til Ål kommune.

8.2 Torpo barnehage

Oppstart i barnehage markerer overgang til ny kvardag og grip om seg på mange vis i familien. Ei god og trygg tilvenning startar med samarbeid og informasjonsflyt. Målet er å skape tryggleik for barn og vaksne

Overgangar	Slik gjer vi det i Torpo
Når barnet starter i barnehagen: Barnehagen skal: • I samarbeid med foreldre leggje til rette for at barnet kan få ein trygg og god oppstart i barnehagen. • Tilpasse rutinar og organisere tid og vaksne slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjonar og knyte seg til tilsette og til andre barn. • Tilsette sørgjer for tett oppfølging den første tida, slik at barnet kan oppleve tilhøyrse og erfarer at det er trygt å utforske og leike	• Avtale tid for besøksdag ca 1t • Gje foreldra god informasjon om tilvenningsperioden – både munnleg og ved eit skriv som dei får ved oppstart. • Barnet blir først kjend med sin tilknytningsperson i lag med ein av foreldra. • Tilvenningsperioden er vanlegvis ca 3-5 dager. • Foreldre gjev informasjon om rutiner mm og fyller ut eit helseskjema ved oppstart.
Overgangar i barnehagen frå liten til stor: Barnehagen skal: • Tilsette legg tilrette for at barnet og foreldre får tid til å bli kjent med andre barn og tilsette når barnet byter barnegruppe.	• Barna har sin «gamle» garderobeplass fram til nytt barnehageår starter. • Personalet på ny avdeling lager ein plan over besøksdager, der barnet deltar i lek, rutinesituasjonar og måltid i løpet av våren/sommaren. • Vaksne på den nye avdelinga tek ekstra kontakt i utetida. • Pedagogisk leiar på ny avdeling vil i løpet av dei to fyrste oppstartsvekeane gje tilbod om samtale om overgang frå liten til stor avdeling.

Overgang frå barnehage til skule:

Barnehagen har ikkje skulestartarar dette barnehageåret. Med bakgrunn i rammeplan og Ål kommune sin overgangsplan blir dette arbeidet med i pedagog gruppa til våren.

Målet er å gjere overgangen så god som mogleg. Barna skal møte skulen med tryggleik og forventning. Gode rutinar skal sikre oppfølging av kvart enkelt barn. Me har eit godt samarbeid med Torpo skule, med ei felles ressursgruppe som har fokus på samarbeid og overgang. Skulestartarane går til skulen saman med pedagogisk leiar. Barnehagen vil fylgje «*ovegangsplan for oppvekstsektoren i Ål kommune*» i arbeidet med skulestartarane.

9.0 PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ

Barnehagen skal ikkje godta krenkingar som for eksempel utestenging, mobbing, vald, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når eit barn i barnehagen utsettast for slike krenkelsar. Barnehagen skal førebygge tilfelle kort barn ikkje har eit trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerleg for å fremme helsa, tviselen, leiken og læringa til barna. (Lov om barnehage kapittel 8).

9.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

Det er utarbeidd ein plan regionalt i Hallingdal for “Godt psykososialt barnehagemiljø”. en inneheld mellom anna rutine for kva barnehagane skal gjera om dei ser at eit barn opplever krenkingar, samarbeid mellom heim og barnehage og kva for plikter personalet i barnehagen har.

9.2 Torpo barnehage

Dette ansvaret er forsterka gjennom Lov om barnehager, kapittel VIII som trådte i kraft fra 1.1.2021.

Planen «Godt psykososialt barnehagemiljø» og “Rutine for å ivareta eit godt psykososialt barnehagemiljø” er utarbeidd av barnehagefagleg ansvarlege i Hallingdal og er gjeldande for alle barnehagane. Dokumenta konkretiserer innhaldet i desse paragrafane:

- § 41 “Nulltoleranse og forebyggande arbeid”,
- § 42 “Plikt til å sikre at barnehagebarna ha et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø”
- § 43 “Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn”

Sjå elles kvalitetsmåla i styringsdokumentet «Betre læring» i kapittel 2.1.

10.0 VURDERING

Barnehagen skal regelmessig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrivast, analyserast og tolkast ut frå barnehageplanane, barnehagelova og rammeplanen. Hovudformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får eit tilbod som er i tråd med barnehagelova og rammeplanen. (Rammeplan 2017, s 38).

10.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

Formålet med vurdering er å vurdere om ein driv verksemd i tråd med fastsette mål. Vurdering er også til hjelp for å vere ein organisasjon i positiv utvikling, ein lærande organisasjon.

Oppvekstkontoret i Ål kommune nyttar desse formane for vurdering:

- Evaluering av handlingsplan «Betre læring»
- Strategikonferanse og dialogmøte
- Medarbeidarundersøking og foreldreundersøking
- Tilsyn

10.2 Torpo barnehage

Vurdering er viktig for å sikre kvaliteten og vidareutvikle barnehagen. Observasjon og evaluering me gjennomfører med barna gir oss direkte tilbakemelding på kvardagen, trivsel og aktivitetane barna opplever. For dei aller minste vil det vera viktig at vaksne er merksame på reaksjonar, kommunikasjon og uttrykk frå barna. Alle signala frå barna må dei tilsette ta med seg og vurdere fortløpande.

Vurdering vert gjort fyrst og fremst for at me sjølv skal kunne vurdere arbeidet me gjer, som eit grunnlag for refleksjon, endring og utvikling.

Planmessig vurdering foregår når me systematisk samlar inn opplysningar slik at me kan reflektere over praksis og utvikling. Resultatet av dette må me sjå i samanheng med føringar i plan – og lovverk. Barn, føresette og tilsette si meining og stemme skal være med i vurderingsarbeidet. Resultatet her skal være med i den systematiske utviklinga av barnehagen.

Torpo Barnehage er ein lærande organisasjon og vil arbeide med følgjande punkt i vurderingsarbeidet:

- Daglege små samtalar mellom barn, tilsette og føresette
- Interne møter; avdelingar, pedagogisk utviklingsmøter, personalmøter
- Barnesamtalar, foreldresamtalar og medarbeidersamtalar
- Evaluering og vurdering av prosjekt, tema og bruk av fagområda, Grovplan, bruk av dokumentasjon
- Halvårsvurdering og årsvurdering, Brukarundersøking og medarbeidarundersøking

11.0 TRAFIKKTRYGGLEIK

Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforskar ulike landskap, blir kjende med institusjonar og stader i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdast trygt. (Rammeplan 2017, s 56).

11.1 Oppvekstsektoren i Ål Kommune

Ål kommune vart den 16. september 2015 godkjent som ei trafikksikker kommune. For barnehagar er det eit krav om at trafikktryggleik er synleggjort i årsplan og egne rutinar.

11.2 Torpo barnehage

Barn i barnehagealder er ikkje modne nok til å ta ansvar for seg sjølv i trafikken. Trafikktryggleik er dei vaksne sitt ansvar og omfattar fysiske tiltak, fartsgrenser, sikker transport av barn og trafikkopplæring. Grunnlaget for haldningar til sikkerheit i trafikken vert lagt i barneåra og difor må trafikkopplæring starte tidleg. Vaksne er viktige rollemodellar og har ansvar for at barn og unge utviklar evne til refleksjon, risikoforståing og til å ta andre sitt perspektiv.

Me vil i år nytte blant anna «TARKUS» som er Trygg Trafikk sitt pedagogiske verktøy tilrettelagt for barnehagebarn. Handdokka «Tarkus» er eit beltedyr som gjennom sine historier og biletpansjar fortel barna kva som er rett og kva som er lurt å gjere i trafikken. «Tarkus» kjem på besøk i samling utover våren

Torpo barnehage ynskjer me å gi barna gode haldningar og grunnleggjande dugleik i å ferdast i trafikken.

Me har egne rutinar for turar og opphald utanfor barnehagen i HMS-systemet.

Trafikktryggleik som informasjon til foreldre:

- Tryggleik på barnehagens parkeringsplass.
- Sikring av barn i bil.
- Generell informasjon om våre rutinar jfr. HMS.

Praktisk opplæring med barna i kvardagen:

- Teoretisk opplæring i samling med «Tarkus»
- Me trenar i trafikken når me er på tur. Innarbeider gode vanar om korleis me oppfører oss i trafikken, ha på refleksvest, kryssing av veg, korleis me går etter vegen både med og utan fortau, kva skilt betyr osv.
- Me lærer barna om sikring i bil, bruk av hjelm og refleks.

Trafikkopplæring for dei eldste som skal på skulen:

- Punkta over får ekstra fokus

12.0 BÆREKRAFT

Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra til at barna får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lærer av naturen og utviklar respekt og gryande forståing for korleis dei kan ta vare på naturen. (Rammeplan 2017, s. 52)

12.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

Ål kommune er i 2024 i ferd med å verta sertifiserte som miljøfyrtårn. Ved å vera miljøfyrtårn bidreg barnehagane aktivt til ei bærekraftig framtid.

12.2 Torpo barnehage

Torpo barnehage er undervegs med arbeidet mot å bli sertifisert. Arbeidet gjer me saman med dei andre barnehagane i kommunen.

For oss betyr det mellom anna å kjeldesortere. Snakke positivt om naturområda rundt oss.

Glede over kva naturen rundt oss byr på. Ta med søppel heim. Haldningsskapande arbeid gjennom samtalar der det er naturleg, og plukke opp søppel som me finn på turane våre.

Både personalgruppa, borna og føresette skal involverast i dette arbeidet.

Kontaktinformasjon Torpo barnehage:

e-post torpo.barnehage@aal.kommune.no Tlf: 32085455

Mobil styrar 97085625 Mobil liten avdeling 40914711 Mobil stor avdeling 40914712